INEKO
Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy
Bajkalská 25, 827 18 Bratislava 212, Slovensko, tel.: +4212 5341 1020, fax: +4212 5823 3487
http://www.ineko.sk/

Analýza finančnej stability 50 najväčších miest v SR

Bratislava 15.5.2012

1. Úvod

Inštitút INEKO spúšťa internetový portál[1], ktorého cieľom je oboznámiť občanov s hospodárením a finančnou stabilitou obcí a vyšších územných celkov (VÚC). Portál obsahuje úplnú databázu obcí a VÚC v SR s údajmi o plnení vybraných ukazovateľov, ako napríklad celková výška dlhu, dlhovej služby, záväzkov aspoň 60 dní po splatnosti či bilancia bežného účtu. Návštevník portálu má možnosť zobraziť si celkovo 15 indikátorov finančnej stability a 17 vstupných finančných ukazovateľov. Tieto údaje sa, podľa ich dostupnosti, nachádzajú na portáli za obdobie rokov 2006 až 2011 a je možné si ich prehľadne zobraziť v tabuľkovej a grafickej podobe vrátane možnosti porovnávania viacerých obcí (VÚC) a zobrazenia časových radov.

Údaje o hospodárení obcí a VÚC sme žiadali od Ministerstva financií SR (MF SR) na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Nemusí vždy ísť o údaje, ktoré vyžaduje zákon a podľa našich doterajších skúseností sa môžu líšiť od údajov v účtovníctve obcí (VÚC). Prípadné rozdiely zisťujeme a snažíme sa odstrániť. S cieľom verifikovať zverejnené údaje, INEKO súbežne so spustením portálu oslovilo starostov obcí, primátorov miest a zástupcov VÚC s prosbou o vyjadrenie sa k správnosti údajov a v prípade záujmu aj o pridanie vlastného komentára. Databáza údajov bude priebežne dopĺňaná, napríklad, ak sa podarí získať údaje za ďalšie roky.

V tejto analýze predstavujeme hospodárenie 50 najväčších miest v SR. Analýza je súčasťou projektu „Monitoring hospodárenia miest, obcí a VÚC“, ktorý finančne podporil OPEN SOCIETY INSTITUTE. Cieľom projektu je zlepšiť informovanosť občanov o finančnej stabilite obcí (VÚC) a prispieť tak k zvýšeniu tlaku občanov na zlepšovanie ich hospodárenia. Snahou INEKO je podpora stability verejných financií ako celku.

INEKO sa bude v nasledujúcom období bližšie zaoberať aj hospodárením ôsmich VÚC, o ktorých finančnej stabilite vypracuje v najbližších mesiacoch osobitnú analýzu.

[1] Portál sa nachádza na adrese http://obce.ineko.sk/.

2. Informácia o hospodárení miest na základe vybraných ukazovateľov

2.1. Metodika – zákonné kritériá

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy definuje v § 17 dve podmienky, ktoré obec (VÚC) musí súčasne splniť, aby mala možnosť prijať návratné zdroje financovania na plnenie svojich úloh:

1. celková suma dlhu obce (VÚC) neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,
2. suma ročných splátok návratných zdrojov financovania (splátky úrokov a istiny, t.j. dlhová služba obce) neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Do celkovej sumy dlhu obce (VÚC) sa pritom, podľa definície v zákone, nezapočítavajú napr. úvery od ŠFRB (Štátny fond rozvoja bývania)[2] či záväzky prijaté na zabezpečenie predfinancovania eurofondov[3]. Do výdavkov na splácanie istiny a úrokových splátok sa zas nemá započítavať ich jednorazové predčasné splatenie.

V § 19 sú definované ďalšie dve podmienky, ktoré obec musí súčasne spĺňať; v opačnom prípade má povinnosť oznámiť bezodkladne túto skutočnosť ministerstvu financií a starosta je povinný vypracovať do 15 dní návrh na zavedenie ozdravného režimu, ktorý tvorí návrh ozdravného rozpočtu a návrh opatrení na stabilizáciu rozpočtového hospodárenia vrátane časového harmonogramu splácania záväzkov. Ozdravný režim predchádza nútenej správe. Jedná sa o nasledovné podmienky:

3. celková výška záväzkov obce po lehote splatnosti nepresiahne 15 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,
4. obec nemá neuhradený niektorý uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti.

2.2. Metodika – posúdenie zhody zákonných kritérií a získaných údajov

Pre výpočet celkového dlhu obcí (VÚC), ktorý by reprezentoval zákonné kritérium, sa nám nepodarilo získať všetky potrebné údaje. Získali sme síce údaje, ktoré umožňujú vyčísliť celkovú veľkosť zadlženia obce (VÚC), no nezískali sme všetky údaje potrebné pre očistenie tohto dlhu tak, aby ho bolo možné stotožniť so zákonným kritériom.

Celkový dlh obce (VÚC) je pre účely tohto projektu počítaný ako (bankové úvery a výpomoci + dlhodobé záväzky - úvery od ŠFRB) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok).

Údaje sú zatiaľ dostupné iba za roky 2009 až 2010. Údaje za rok 2011 momentálne zisťujeme na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

---

[2] Doplňujúca informácia: Obce (VÚC) vykazujú úvery od ŠFRB aj samostatne, aj v rámci vyššej kategórie v rámci kategorizácie pasív. Podľa našich vedomostí časť obcí vykazuje úvery od ŠFRB v bankových úveroch a výpomociach a časť obcí v dlhodobých záväzkoch.

[3] Údaje o záväzkoch prijatých na zabezpečenie predfinancovania eurofondov neboli k dispozícii.

Upozornenie: Keďže sa nám počítaný dlh nepodarilo očistiť napr. o záväzky prijaté na zabezpečenie predfinancovania eurofondov, nemožno robiť definitívne závery na základe jeho porovnania so zákonným limitom na úrovni 60 %. Celkový dlh, ktorý sledujeme, teda vypovedá o tom, aké veľké záväzky obec má, a to s jediným záverom – čím väčšie sú, tým väčšie potenciálne riziko z tohto zadlženia pre obec (VÚC) vyplýva.

Upozornenie: INEKO nemôže garantovať, že sa údaje MF SR zhodujú s údajmi, ktoré obce (VÚC) vykazujú vo vlastnom účtovníctve.

Upozornenie: Nie je možné vylúčiť, že niektoré obce (VÚC) svoje dlhy skrývajú napríklad ich prenesením na mestské organizácie, ich dcérske spoločnosti alebo iné súkromné spoločnosti (napr. cez PPP projekty).

Dlhová služba obce (VÚC) je pre účely tohto projektu počítaná ako (výdavky na splácanie istiny + úrokové splátky) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Podľa zákona sa do výdavkov na splácanie istiny a úrokových splátok nemá započítavať ich jednorazové predčasné splatenie.

Údaje o dlhovej službe sú dostupné za roky 2006 až 2010. Údaje za rok 2011 momentálne zisťujeme na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Upozornenie: Je možné, že niektoré obce vykazujú aj predčasné jednorazové splatenia dlhov, a tak môže dôjsť k ich premietnutiu do výdavkov na splácanie istiny a následne aj do dlhovej služby. Nami vypočítanú dlhovú službu preto nie je možné úplne stotožniť so zákonnou definíciou a je potrebné ju brať len ako aproximáciu zákonného kritéria.

Upozornenie: INEKO nemôže garantovať, že sa údaje MF SR zhodujú s údajmi, ktoré obce (VÚC) vykazujú vo vlastnom účtovníctve.

Údaje o celkovej výške záväzkov obce po lehote splatnosti sú k dispozícii iba za roky 2006 až 2007, a preto sa im, vzhľadom na ich nižšiu aktuálnosť, v analýze ďalej nevenujeme.

Výška záväzkov obce (VÚC) aspoň 60 dní po lehote splatnosti je k dispozícii iba za rok 2010 a je počítaná ako (záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok).

Údaje za rok 2011 momentálne zisťujeme na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Upozornenie: INEKO nemôže garantovať, že sa údaje MF SR zhodujú s údajmi, ktoré obce (VÚC) vykazujú vo vlastnom účtovníctve.

2.3. Výsledky – celková suma dlhu

Priemerná miera zadlženia 50 najväčších miest v SR bola ku koncu roka 2010 na úrovni 40,1 % (237 €/obyv.), čo predstavuje mierny nárast oproti 37,1 % (219 €/obyv.) z konca roku 2009. Najvyšší dlh dosiahla Žilina (149,0 %; 878 €/obyv.), v jej dlhu je však započítaný aj úver od štátu na výkup pozemkov v súvislosti s investíciou automobilky KIA vo výške 50 mil. eur. Po odrátaní tejto výpomoci by miera zadlženia Žiliny bola na úrovni 49,5 % (292 €/obyv.). Druhý najvyšší dlh má Trenčín (87,5 %; 450 €/obyv.), na nasledujúcich priečkach sa nachádzajú Liptovský Mikuláš (79,1 %; 424 €/obyv.), Púchov (72,2 %; 419 €/obyv.), Vranov nad Topľou (68,0 %; 376 €/obyv.) a Brezno (64,7 %; 312 €/obyv.). Najvyššie medziročné nárasty dlhu zaznamenali medzi rokmi 2009 a 2010 Trebišov (z 21,7 % na 56,8 %), Dubnica nad Váhom (z 20,3 % na 43,2 %), Rožňava (z 27,1 % na 47,1 %) a Humenné (z 5,7 % na 25,3 %).

Naopak, dlh nižší ako 10 % mali Nové Mesto nad Váhom (0,0 %), Sereď (0,3 %; 1 €/obyv.), Kežmarok (2,0 %; 13 €/obyv.), Hlohovec (2,6 %; 13 €/obyv.), Topoľčany (2,8 %; 15 €/obyv.), Ružomberok (3,7 %; 25 €/obyv.) a Partizánske (9,2 %; 42 €/obyv.). Najviac svoj dlh dokázali skorigovať mestá Púchov (z 79,8 % na 72,2 %), Šaľa (z 32,4 % na 26,0 %) a Považská Bystrica (z 23,7 % na 18,5 %). Medziročne dlh narástol u celkovo 28 miest, poklesol u 22. Mierne prevažujúci trend nárastu zadlženia možno pripísať najmä, v dôsledku krízy, nižším príjmom bežných rozpočtov miest.

Informácia o zadlžení 50 najväčších miest k 31.12.2009 a 31.12.2010 sa nachádza v súhrnnej tabuľke plnenia kritérií v záverečnej časti analýzy (tabuľka 1).

2.4. Výsledky – dlhová služba

Možno konštatovať, že najväčšie mestá v SR vo všeobecnosti nemajú problém s plnením kritéria, podľa ktorého by dlhová služba nemala presiahnuť 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. K prekročeniu 25 % došlo v rokoch 2006, 2007, 2008 a 2010, a to vždy iba v prípade 1 mesta, navyše každý rok sa jednalo o iné mesto. Táto skutočnosť môže naznačovať, že sa jednalo o výkyvy v dôsledku zarátania predčasného jednorazového splatenia návratných zdrojov financovania, ktoré sa z pohľadu zákonného kritéria nemá brať do úvahy.

Jediným mestom, ktoré v roku 2010 prekročilo 25 % je Dubnica nad Váhom. Jej výdavky na dlhovú službu predstavovali 27,92 % zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka[4]. Priemerná dlhová služba u 50 najväčších miest dosiahla v roku 2010 úroveň 4,73 %, čo je nižšia hodnota ako dlhodobý priemer za roky 2006 až 2010 (6,29 %). Medzi mestá s najväčšou priemernou dlhovou službou za roky 2006 až 2010 patria Žilina (16,3 %), Ružomberok (12,6 %) a Košice (9,2 %). Naopak, mestá s najnižšou dlhovou službou za roky 2006 až 2010 sú Žiar nad Hronom (0,9 %), Hlohovec (1,0 %) a Snina (1,4 %).

[4] Dubnica nad Váhom prekročila hranicu pravdepodobne iba v dôsledku zarátania predčasného jednorazového splatenia dlhu a teda toto prekročenie hranice by nemalo signalizovať problém.

Informácie o dlhovej službe najväčších miest možno nájsť v záverečnej časti analýzy (v tabuľke 1).

2.5. Výsledky – záväzky aspoň 60 dní po lehote splatnosti

Vzhľadom na relatívnu prísnosť nulovej tolerancie tohto kritéria malo k 31.12.2010 problémy s jeho splnením až 21 z 50 najväčších miest. Spolu 13 z týchto 21 miest malo záväzky aspoň 60 dní po splatnosti na úrovni medzi 0 % a 0,3 % zo skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, čo možno označiť za relatívne nízky podiel, ktorý môže nastať napríklad v dôsledku toho, že obec je síce dostatočne solventná, no odmieta uznať oprávnenosť niektorého záväzku. Úroveň medzi 0,3 % a 3 % dosahujú mestá Púchov (0,74 %), Prešov (1,25 %), Humenné (1,42 %), Košice (1,57%), Trebišov (1,59 %) a Trenčín (2,98 %). Napokon, vysokú úroveň, nad 3 %, dosahujú Lučenec (4,35 %) a Bardejov (11,33 %).

Informácie o celkovej výške záväzkov miest aspoň 60 dní po splatnosti sa nachádzajú v záverečnej časti analýzy (v tabuľke 1).

2.6. Výsledky – bilancia bežného účtu a základná bilancia

O finančnej kondícii obce (VÚC) dokážu dobre vypovedať aj ďalšie ukazovatele, napr. bilancia bežného účtu či tzv. základná bilancia. Bilancia bežného účtu sleduje ako obec (VÚC) dokáže vykrývať svoje bežné výdavky z bežných príjmov (t.j. prevažne z daňových[5] a nedaňových[6] príjmov). Bilancia bežného účtu obce (VÚC) je pre účely tohto projektu počítaná ako (príjmy bežného účtu - výdavky bežného účtu) / (príjmy bežného účtu). Údaje sú dostupné za roky 2006 až 2011.

V roku 2011 dosiahli takmer všetky najväčšie mestá kladnú bilanciu bežného účtu. Najvyššie hodnoty zaznamenali Nové Mesto nad Váhom (+24,2 %), Vranov nad Topľou (+20,7 %), Dubnica nad Váhom (+15,3 %), Ružomberok (+12,5 %) a Trnava (+12,1 %). Jediným mestom so zápornou bilanciou bežného účtu bol Kežmarok, jeho mierny schodok (-0,31 %) však nesignalizuje problém v hospodárení. Priemerná bilancia bežných účtov 50 najväčších miest predstavovala +5,59 %. Hospodárenie obcí sa medziročne zlepšilo, keď v roku 2010 dosiahla priemerná bilancia bežných účtov najväčších miest +0,15 %.

Informácie o bilanciách bežných účtov najväčších miest sa nachádzajú v záverečnej časti analýzy (v tabuľke 1).

Základná bilancia zahŕňa okrem bežného aj kapitálový účet obcí (VÚC) a ponúka tak širší pohľad na ich hospodárenie. Počítame ju ako (príjmy bežného účtu + príjmy kapitálového účtu - výdavky bežného účtu - výdavky kapitálového účtu) / (príjmy bežného účtu + príjmy kapitálového účtu). Údaje sú dostupné za roky 2006 až 2011.

[5] Daňové príjmy tvoria podielové dane (daň z príjmu FO) a miestne dane a poplatky.
[6] Medzi nedaňové príjmy patria napríklad príjmy z činnosti a majetku, dotácie, transfery a rôzne poplatky.

Čo sa týka základnej bilancie, najväčšie mestá v nej dosahujú typicky horšie výsledky ako v samotnej bilancii bežných účtov. Dôvodom je, že kapitálové výdavky miest poväčšine výrazne prevyšujú kapitálové príjmy, a tak kapitálové účty miest zvyknú ťahať ich základné bilancie smerom nadol. V roku 2011 dosiahlo kladnú základnú bilanciu 26 z 50 najväčších miest, zápornú 24. Priemerná základná bilancia 50 najväčších miest v roku 2011 predstavovala +0,87 %, čo predstavuje výrazné zlepšenie oproti hodnote -10,10 % z predchádzajúceho roku.

Najlepšiu základnú bilanciu za rok 2011 dosiahli Nové Mesto nad Váhom (+19,5 %), Trenčín (+18,7 %), Rimavská Sobota (+14,2 %), Komárno (+10,9 %) a Martin (+7,6 %). Naopak, najväčší deficit bežného a kapitálového účtu zaznamenali Stará Ľubovňa (-16,0 %), Michalovce (-12,6 %), Handlová (-12,5 %), Topoľčany (-12,1 %) a Kežmarok (-9,5 %).

2.7. Výsledky – zhrnutie

V roku 2010 prekročilo hranicu celkového dlhu na úrovni 60 % bežných príjmov z predchádzajúceho roka 6 miest[7], pri dlhovej službe prekročilo hranicu 25 % bežných príjmov predchádzajúceho roka iba 1 mesto[8]. Až 21 miest malo k 31.12.2010 aspoň 1 záväzok neuhradený 60 a viac dní po lehote splatnosti, avšak väčšina z nich iba v minimálnom objeme (t.j. v celkovej výške menšej ako 0,3 % bežných príjmov z predchádzajúceho roka).

Takmer všetky najväčšie mestá na Slovensku dosiahli v roku 2011 kladnú bilanciu bežného účtu, a teda nemajú problém s vykrývaním bežných výdavkov zo svojich bežných príjmov. Keď však zoberieme do úvahy aj príjmy a výdavky kapitálových účtov miest a utvoríme tak súhrnnú základnú bilanciu[9], ukáže sa, že súčet bežných a kapitálových príjmov 50 najväčších miest bol v roku 2011 takmer úplne v rovnováhe so súčtom bežných a kapitálových výdavkov týchto miest (prebytok +0,87 %). Zaujímavosťou je, že sa jedná o výrazné zlepšenie hospodárenia v porovnaní s rokom 2010, keď priemerná základná bilancia 50 najväčších miest dosiahla hodnotu -10,10 %. Toto zlepšenie pravdepodobne súvisí so skutočnosťou, že medzi rokmi 2009 a 2010 došlo k nárastu zadlženia miest, kvôli ktorému boli, po komunálnych voľbách koncom roku 2010, nové vedenia miest nútené obmedzovať bežné výdavky a zlepšiť tak hospodárenie. Výsledky šetrenia sa tak mali možnosť prejaviť práve v dosiahnutých priaznivejších bilanciách za rok 2011.

Dve najväčšie mestá v SR, Bratislava a Košice, neplnili 1 kritérium – záväzky aspoň 60 dní po lehote splatnosti. Bratislava ich má v relatívne zanedbateľnej výške (0,001 %), Košice vo výške 1,57 %. Celkový dlh Košíc predstavoval k 31.12.2010 37,5 % bežných

[7] To, že tieto mestá majú celkový dlh vyšší ako 60 % ešte neznamená, že neplnia zákonné kritérium, keďže nevieme vyčísliť ich dlh po očistení napr. o záväzky prijaté na zabezpečenie predfinancovania eurofondov. Nami vypočítané zadlženie nie je možné stotožniť so zákonným kritériom.

[8] Dubnica nad Váhom prekročila hranicu pravdepodobne iba v dôsledku zarátania predčasného jednorazového splatenia dlhu a teda toto prekročenie hranice by nemalo signalizovať problém.

[9] Tzv. základnú bilanciu obce (VÚC) definujeme v časti 2.6., kde je uvedený aj postup jej výpočtu.

príjmov predchádzajúceho roka. Bratislava mala v tom istom období celkový dlh na úrovni 44,2 %. Dlh samotného bratislavského magistrátu však predstavoval až 58,3 %, štatistiku na 44,2 % vylepšilo započítanie (prevažne nižších) dlhov mestských častí.

Celkový prehľad ukazovateľov finančnej stability 50 najväčších miest v SR sa nachádza v záverečnej časti analýzy (v tabuľke 1). Navyše, informácie o Bratislave a Košiciach sú následne ďalej štruktúrované na magistráty a jednotlivé mestské časti, možno ich nájsť v tabuľke 2 (Bratislava) a v tabuľke 3 (Košice).

2.8. Odporúčanie

Na základe skúsenosti so spracovaním finančných údajov o obciach (VÚC) INEKO odporúča, aby MF SR do budúcnosti dôsledne zbieralo všetky údaje, na základe ktorých bude možné sledovať plnenie definovaných zákonných kritérií jednotlivými obcami (VÚC).

3. Ohodnotenie finančného zdravia miest na základe vlastnej metodiky

3.1. Metodika pre výpočet skóre finančného zdravia

Pre zhrnutie finančnej stability miest vytvorilo INEKO pre účely tejto analýzy metodiku, ktorou ohodnocuje dosiahnuté hodnoty miest v rámci jednotlivých kritérií a na ich základe im prideľuje skóre. Metodika výpočtu parciálnych skóre pre jednotlivé kritériá je zhodná s metodikou použitou na portáli.

Ak je celkový dlh mesta za rok 2010 na úrovni 0 %, je mu pridelené skóre +3. S rastúcim dlhom pridelené skóre, vzhľadom na rastúce riziko pre mesto, lineárne klesá. Pri dlhu na úrovni 60 % je skóre rovné nule a pri hodnote rovnej alebo vyššej ako 120 % je pridelené skóre -3.

V prípade, že je priemerná dlhová služba mesta za obdobie rokov 2006 až 2010[10] na úrovni 0 %, je tomuto mestu pridelené skóre +3. S rastúcou dlhovou službou pridelené skóre lineárne klesá. Pri dlhovej službe na úrovni 25 % je skóre rovné nule a pri hodnote rovnej alebo vyššej ako 50 % je pridelené skóre -3.

Ak je výška záväzkov mesta aspoň 60 dní po splatnosti (rok 2010) presne na úrovni 0 eur resp. 0 %, je mu pridelené skóre +3. Ak výška týchto záväzkov v pomere k príjmom predstavuje hodnotu medzi 0 % a 3 %, pridelené je skóre medzi 0 a -3 (lineárne), pričom ak je hodnota na úrovni rovnej alebo vyššej ako 3 %, skóre je -3.

Ak je bilancia bežného účtu mesta za rok 2011 na úrovni menšej alebo rovnej ako -30 %, je mu pridelené skóre -3. So zlepšujúcou sa bilanciou pridelené skóre, vzhľadom na klesajúce riziko pre mesto, lineárne rastie. Pri vyrovnanej bilancii (0 %) je skóre rovné nule a pri hodnote rovnej alebo vyššej ako +30 % je pridelené skóre +3.

[10] Zahrnutie viacerých rokov do výpočtu napomáha eliminovať riziko, že by niektoré obce dosiahli horší výsledok v dôsledku prípadného zarátania predčasného jednorazového splatenia dlhu počas roku 2010.

Napokon, skóre opisujúce finančnú stabilitu miest vzniká ako vážený priemer získaných 4 parciálnych skóre s použitím váh ⅖, ⅕, ⅕, ⅕ (postupne pre dlh, dlhovú službu, záväzky neuhradené aspoň 60 dní po splatnosti a bilanciu bežného účtu). Celkový dlh má priradenú vyššiu váhu, keďže predstavuje relatívne najväčšie potenciálne riziko pre finančnú stabilitu obce.

Na základe vytvorenej metodiky môžu mestá dosahovať skóre na intervale -3 až +3, kde kladné hodnoty naznačujú, že mesto je prevažne zdravé, pričom jeho finančnú stabilitu opisuje práve dosiahnuté skóre (čím kladnejšie skóre, tým lepší výsledok pre mesto). Naopak, ak je skóre záporné, mesto má problém s finančnou stabilitou a pravdepodobne aj s plnením zákonných kritérií.

3.2. Výsledky – finančné zdravie miest (skóre)

Vyššie skóre ako +2 získalo celkovo 11 miest. Tieto mestá možno označiť ako mestá s veľmi dobrou finančnou stabilitou. Na vedúce priečky patria Hlohovec, Sereď, Topoľčany, Senec či Ružomberok. Až 28 miest dosiahlo skóre medzi +1 a +2, radia sa tak medzi relatívne finančne stabilné mestá. Ďalších 9 miest získalo síce kladné skóre, no menšie ako +1, čo signalizuje ich nižšiu finančnú stabilitu a potenciálne problémy do budúcnosti (do tejto skupiny patria aj Bratislava so skóre +0,79 a Košice s +0,59). Dve mestá, Trenčín (-0,55) a Žilina[11] (-0,94), dosiahli záporné skóre, ktoré odzrkadľuje skutočnosť, že majú výrazné problémy so svojou finančnou stabilitou.

Informáciu o dosiahnutom skóre pre každé mesto možno nájsť v tabuľke 1. V tabuľke 2 sa nachádzajú samostatné údaje o Bratislave (magistrát) a jednotlivých mestských častiach, na základe ktorých agregovaním vznikli finančné údaje za Bratislavu ako celok. Obdobne, v tabuľke 3, sa nachádzajú údaje o magistráte a mestských častiach Košíc.

[11] Ak by do dlhu Žiliny nebol započítaný úver od štátu na výkup pozemkov v súvislosti s investíciou automobilky KIA vo výške 50 mil. eur, tak by Žilina plnila dlhové kritérium a dosiahla kladné skóre (+0,47).

Tabuľka 1: Ukazovatele finančnej stability 50 najväčších miest v SR a výsledné skóre[12]

#	Mesto	Obyv.	Celkový dlh		Dlh/obyv.	Dlhová služba		Záv.>60	Bil. BÚ	Zákl. bil.	Ø Skóre
		[tis.]	2009	2010	2010	2010	Ø '06-'10	2010	2011	2011	
1	Hlohovec	22	3,51%	2,55%	13 €	0,82%	1,05%	5,55%	5,55%	-4,19%	**2,43**
2	Sereď	17	4,13%	0,28%	1 €	0,62%	4,24%	3,98%	3,98%	-7,77%	**2,37**
3	Topoľčany	28	3,05%	2,77%	15 €	3,76%	6,30%	8,47%	8,47%	-12,06%	**2,36**
4	Senec	17	15,73%	13,71%	87 €	3,03%	2,76%	10,93%	10,93%	7,02%	**2,28**
5	Ružomberok	30	5,31%	3,75%	25 €	2,21%	12,58%	12,46%	12,46%	6,19%	**2,27**
6	Kežmarok	17	2,40%	2,01%	13 €	1,79%	4,27%	-0,31%	-0,31%	-9,53%	**2,25**
7	Snina	21	0,73%	14,58%	70 €	0,48%	1,36%	8,39%	8,39%	-8,28%	**2,24**
8	Nové Mesto n. V.	20	0,14%	-2,05%	-12 €	10,96%	3,92%	24,18%	24,18%	19,47%	**2,18**
9	Levice	35	17,22%	14,31%	73 €	3,11%	2,74%	4,54%	4,54%	2,03%	**2,14**
10	Považská Bystrica	42	23,72%	18,51%	89 €	1,49%	2,09%	1,76%	1,76%	2,48%	**2,01**
11	Pezinok	22	23,25%	20,26%	110 €	1,79%	2,60%	3,78%	3,78%	-7,97%	**2,01**
12	Zvolen	42	29,26%	32,49%	173 €	4,27%	3,19%	9,42%	9,42%	-4,43%	**1,86**
13	Komárno	36	28,03%	31,72%	160 €	3,94%	3,74%	5,67%	5,67%	10,94%	**1,79**
14	Žiar nad Hronom	19	24,65%	34,89%	192 €	1,26%	0,92%	5,53%	5,53%	-8,78%	**1,79**
15	Nové Zámky	40	18,95%	25,13%	110 €	12,74%	7,11%	2,81%	2,81%	1,92%	**1,78**
16	Trnava	67	34,62%	38,03%	213 €	5,10%	5,05%	12,05%	12,05%	4,54%	**1,76**
17	Banská Bystrica	80	28,67%	30,32%	150 €	2,95%	5,33%	3,52%	3,52%	1,24%	**1,74**
18	Michalovce	39	29,65%	37,47%	210 €	2,92%	2,73%	7,97%	7,97%	-12,57%	**1,74**
19	Nitra	83	29,43%	36,70%	187 €	6,27%	6,72%	10,40%	10,40%	-2,07%	**1,71**
20	Partizánske	24	10,81%	9,20%	42 €	12,19%	7,51%	11,53%	11,53%	6,57%	**1,66**
21	Prievidza	50	30,20%	36,08%	168 €	5,56%	8,25%	8,38%	8,38%	6,27%	**1,65**
22	Dubnica nad Váhom	25	20,35%	43,16%	214 €	27,92%	8,49%	15,25%	15,25%	4,52%	**1,64**
23	Dunajská Streda	23	33,68%	43,45%	278 €	2,20%	2,53%	7,37%	7,37%	3,07%	**1,62**
24	Handlová	18	34,69%	41,55%	175 €	7,01%	5,97%	9,61%	9,61%	-12,47%	**1,62**
25	Poprad	54	12,40%	13,34%	73 €	1,23%	2,30%	3,80%	3,80%	-2,02%	**1,55**
26	Stará Ľubovňa	16	13,05%	10,56%	52 €	2,70%	1,88%	2,03%	2,03%	-16,01%	**1,55**
27	Dolný Kubín	20	48,43%	45,02%	254 €	4,52%	2,57%	2,61%	2,61%	-1,23%	**1,49**
28	Bánovce n. Bebravou	20	20,39%	18,82%	93 €	2,50%	2,91%	5,47%	5,47%	2,09%	**1,45**
29	Senica	21	49,43%	47,47%	265 €	8,94%	4,91%	3,51%	3,51%	-3,17%	**1,40**
30	Čadca	25	39,71%	47,49%	241 €	4,91%	7,70%	6,08%	6,08%	-0,52%	**1,39**
31	Martin	58	20,51%	19,11%	90 €	12,56%	6,11%	6,87%	6,87%	7,64%	**1,38**
32	Rimavská Sobota	24	38,47%	46,03%	225 €	3,02%	7,03%	1,72%	1,72%	14,18%	**1,35**
33	Vranov nad Topľou	23	53,01%	67,99%	376 €	14,43%	6,88%	20,73%	20,73%	1,15%	**1,29**
34	Spišská Nová Ves	38	13,92%	25,56%	161 €	2,71%	2,65%	0,41%	0,41%	-7,74%	**1,23**
35	Malacky	18	25,06%	29,61%	159 €	2,92%	3,11%	4,04%	4,04%	-1,02%	**1,16**
36	Šaľa	24	32,37%	25,99%	188 €	2,62%	7,12%	1,68%	1,68%	2,01%	**1,13**
37	Piešťany	29	24,34%	24,51%	138 €	9,37%	8,27%	0,45%	0,45%	-6,41%	**1,12**
38	Humenné	35	5,73%	25,34%	122 €	1,92%	1,78%	5,97%	5,97%	0,28%	**1,09**
39	Brezno	22	65,00%	64,65%	312 €	4,54%	3,80%	2,43%	2,43%	-1,61%	**1,06**
40	Liptovský Mikuláš	32	64,15%	79,10%	424 €	5,34%	5,01%	4,97%	4,97%	-4,25%	**0,80**
41	Rožňava	19	27,05%	47,11%	252 €	16,39%	7,42%	6,08%	6,08%	-5,41%	**0,80**
42	Bratislava[13]	433	47,61%	44,22%	337 €	2,25%	7,70%	2,82%	2,82%	-0,87%	**0,79**
43	Bardejov	33	29,65%	27,96%	164 €	4,72%	3,58%	7,55%	7,55%	3,75%	**0,71**
44	Prešov	91	46,50%	47,03%	246 €	2,88%	3,57%	5,31%	5,31%	1,79%	**0,63**
45	Košice[14]	234	28,53%	37,55%	221 €	5,31%	9,20%	3,73%	3,73%	5,12%	**0,59**
46	Lučenec	27	35,84%	36,66%	182 €	2,64%	3,27%	5,56%	5,56%	0,52%	**0,50**
47	Púchov	19	79,83%	72,22%	419 €	4,04%	3,51%	11,38%	11,38%	3,48%	**0,35**
48	Trebišov	24	21,72%	56,79%	296 €	10,70%	6,44%	3,42%	3,42%	0,66%	**0,26**
49	Trenčín	56	76,85%	87,47%	450 €	7,19%	8,78%	10,02%	10,02%	18,72%	**-0,55**
50	Žilina[15]	85	152,40%	148,95%	878 €	4,10%	16,32%	3,83%	3,83%	-0,04%	**-0,94**
	Σ 50 najväčších miest	**2 297**	**37,10%**	**40,13%**	**237 €**	**4,73%**	**6,29%**	**5,59%**	**5,59%**	**0,87%**	
	Σ všetky obce SR	**5 435**	**27,21%**	**33,74%**	**175 €**	**7,47%**	**6,02%**	**7,84%**	**7,84%**	**0,42%**	

Zdroj: Ministerstvo financií SR; metodika a prepočet: INEKO

[12] INEKO na základe vysvetliviek v sekcii „Metodika“ nemôže garantovať správnosť uvedených údajov.
[13] Údaje o Bratislave zahŕňajú nielen finančné údaje o hospodárení magistrátu, ale aj všetkých mestských častí.
[14] Údaje o Košiciach zahŕňajú nielen finančné údaje o hospodárení magistrátu, ale aj všetkých mestských častí.
[15] V dlhu Žiliny je započítaný aj úver od štátu na výkup pozemkov v súvislosti s investíciou automobilky KIA vo výške 50 mil. eur. Po odrátaní tejto výpomoci by bol v roku 2010 celkový dlh na úrovni 49,50 % a skóre +0,47.

Tabuľka 2: Ukazovatele finančnej stability Bratislavského magistrátu a mestských častí[16]

#	Mesto	Obyv.	Celkový dlh		Dlh/obyv.	Dlhová služba		Záväzky>60	Bil. BÚ
		2011	2009	2010	2010	2010	Ø '06-'10	2010	2011
1	Bratislava - Čunovo	1 009	10,17%	9,11%	59 €	2,32%	0,58%	0,00%	
2	Bratislava - Devín[17]	1 122		1267,22%	6 984 €	0,00%	0,00%	0,00%	
3	Bratislava - Devínska Nová Ves	16 227	9,78%	6,55%	21 €	2,50%	3,64%	0,00%	
4	Bratislava - Dúbravka	34 745	17,37%	15,12%	35 €	0,42%	0,11%	0,00%	
5	Bratislava - Jarovce	1 455	0,12%	0,16%	1 €	0,00%	0,00%	0,00%	
6	Bratislava - Karlova Ves	34 772	7,38%	6,34%	17 €	0,76%	1,07%	0,00%	
7	Bratislava - Lamač	6 804	16,13%	14,08%	49 €	1,49%	1,07%	0,00%	
8	Bratislava - Nové Mesto	38 038	0,27%	0,98%	3 €	0,00%	0,00%	0,00%	
9	Bratislava - Petržalka	111 778	5,75%	16,20%	35 €	0,88%	0,22%	0,00%	
10	Bratislava - Podunajské Biskupice	21 417	7,03%	4,43%	12 €	2,57%	2,98%	0,00%	
11	Bratislava - Rača	20 660	0,20%	0,19%	1 €	0,00%	0,00%	0,00%	
12	Bratislava - Rusovce	2 751	3,01%	5,17%	29 €	7,82%	6,18%	0,00%	
13	Bratislava - Ružinov	72 360	0,18%	2,52%	8 €	0,00%	0,00%	0,00%	
14	Bratislava - Staré Mesto[18]	41 086							
15	Bratislava - Vajnory	5 168	21,78%	54,67%	205 €	0,81%	0,22%	0,18%	
16	Bratislava - Vrakuňa	19 987	11,25%	7,05%	18 €	3,65%	2,68%	0,00%	
17	Bratislava - Záhorská Bystrica	3 422	24,56%	19,60%	85 €	4,21%	5,48%	0,00%	
18	Bratislava (magistrát)[19]	432 801	60,15%	58,34%	298 €	2,89%	10,89%	0,00%	
	Bratislava /spolu/	**432 801**	**47,61%**	**44,22%**	**337 €**	**2,25%**	**7,70%**	**0,00%**	**2,82%**

Zdroj: Ministerstvo financií SR; metodika a prepočet: INEKO

[16] INEKO na základe vysvetliviek v sekcii „Metodika“ nemôže garantovať správnosť uvedených údajov.
[17] Vysvetlenie zadlženia mestskej časti BA – Devín možno nájsť napr. tu: http://www.devincan.sk/index.php?page=o_zadlzeni_devina_-_historia_a_sucasnost
[18] Údaje o mestskej časti BA – Staré mesto nie sú individuálne dostupné. Sú zahrnuté do údajov o bratislavskom magistráte (riadok 18). Dôvodom je, že Ministerstvo financií SR neposkytlo individuálne, ale iba zlúčené údaje pre BA (magistrát) a mestskú časť BA – Staré mesto.
[19] Údaje o bratislavskom magistráte zahŕňajú aj hospodárenie mestskej časti BA – Staré mesto. Dôvodom je, že MF SR neposkytlo individuálne, ale iba zlúčené údaje pre BA (magistrát) a mestskú časť BA – Staré mesto.

Tabuľka 3: Ukazovatele finančnej stability Košického magistrátu a mestských častí[20]

#	Mesto	Obyv.	Celkový dlh		Dlh/obyv.	Dlhová služba		Záväzky>60	Bil. BÚ
		2011	2009	2010	2010	2010	Ø '06-'10	2010	2011
1	Košice - Barca	3 367	42,88%	50,40%	90 €	11,69%	6,66%	0,00%	
2	Košice - Dargovských Hrdinov	26 955	102,64%	92,50%	49 €	13,48%	12,94%	0,00%	
3	Košice - Džungľa	591	0,08%	0,24%	1 €	0,00%	0,00%	0,00%	
4	Košice - Juh	22 094	0,70%	0,71%	1 €	0,00%	0,00%	0,01%	
5	Košice - Kavečany	1 168	63,29%	0,15%	0 €	1,07%	5,62%	0,00%	
6	Košice - Košická Nová Ves	2 647	0,02%	0,02%	0 €	0,00%	3,36%	0,00%	
7	Košice - Krásna	4 083	37,34%	57,45%	77 €	1,70%	4,21%	0,00%	
8	Košice - Lorinčík	411	6,77%	5,78%	11 €	1,88%	1,21%	0,00%	
9	Košice - Luník IX	6 228	6,20%	1,88%	1 €	0,00%	0,00%	1,83%	
10	Košice - Myslava	2 037	2,29%	1,37%	2 €	0,00%	0,00%	0,00%	
11	Košice - Nad jazerom	24 441	29,24%	25,45%	15 €	3,97%	2,42%	0,00%	
12	Košice - Pereš	1 511	0,24%	0,10%	0 €	0,00%	0,65%	0,00%	
13	Košice - Poľov	1 105	21,16%	24,65%	46 €	1,34%	2,48%	0,00%	
14	Košice - Sever	19 599	6,16%	5,86%	0 €	0,00%	0,00%	0,00%	
15	Košice - Sídlisko KVP	24 726	9,04%	6,63%	4 €	2,38%	0,60%	0,01%	
16	Košice - Sídlisko Ťahanovce	23 349	2,85%	3,70%	1 €	0,46%	0,44%	0,00%	
17	Košice - Staré Mesto	20 341	0,53%	0,54%	2 €	0,00%	2,09%	0,00%	
18	Košice - Šaca	5 407	11,02%	8,81%	31 €	6,12%	7,17%	2,61%	
19	Košice - Šebastovce	645	0,06%	0,04%	0 €	0,00%	0,00%	0,00%	
20	Košice - Ťahanovce	2 137	56,62%	52,58%	73 €	0,00%	3,53%	0,00%	
21	Košice - Vyšné Opátske	1 634	0,76%	0,82%	2 €	0,00%	0,00%	0,00%	
22	Košice - Západ[21]	39 410							
23	Košice (magistrát)[22]	233 886	30,37%	41,33%	209 €	5,77%	10,15%	1,78%	
	Košice /spolu/	**233 886**	**28,53%**	**37,55%**	**221 €**	**5,31%**	**9,20%**	**1,57%**	**3,73%**

Zdroj: Ministerstvo financií SR; metodika a prepočet: INEKO

Analýzu vypracoval:

Matej Tunega

analytik spolupracujúci s INEKO

Tel: 02 / 5341 1020

[20] INEKO na základe vysvetliviek v sekcii „Metodika“ nemôže garantovať správnosť uvedených údajov.
[21] Údaje o mestskej časti KE – Západ nie sú individuálne dostupné. Sú zahrnuté do údajov o košickom magistráte (riadok 23). Dôvodom je, že Ministerstvo financií SR neposkytlo individuálne, ale iba zlúčené údaje pre KE (magistrát) a mestskú časť KE – Západ.
[22] Údaje o košickom magistráte zahŕňajú aj hospodárenie mestskej časti KE – Západ. Dôvodom je, že MF SR neposkytlo individuálne, ale iba zlúčené údaje pre KE (magistrát) a mestskú časť KE – Západ.